

Tornseglarprojektet under 2019

TEXT: DEBORA ARLT

TORNSEGLARPROJEKTET DRIVS AV UOF Upplands Fågelskådare i samarbete med Uppsala kommun och Biotopia och med statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt (LONA) som medfinansier för genomförandet under 2018–2020.

Vi började inventera 2018 och fortsatte 2019. Vi ska även komplettera under kommande år. Och alla kan hjälpa till! **Har du sett tornseglare hemma hos dig, eller någon annanstans, och vet eller misstänker att de kan häcka där – skriv ett mail till projektkoordinator Debora.Arlt@slu.se**

Våra inventeringar visar att det finns tornseglare i många delar av Uppsala. Mer information och en länk till en karta med inventeringsresultat finns på UOFs hemsida.

Om du får kännedom om ett hus/tak som ska renoveras – skriv till oss så kan vi ta kontakt med husägaren/förvaltaren och ge råd om en tornseglaranpassad renovering.

Under 2018 har Biotopia och vi tillsammans spelat in material till en podd och film. I slutet av mars 2019 kunde vi stolt presentera en podd och tre filmer! Naturpodden berättar om tornseglaren, fågeln som skapar högsommarens soundtrack, men som har minskat dramatiskt de senaste tjugofem åren. Du kan höra om varför tornseglaren är hotad och vad du kan göra för att hjälpa den. Podden hittar du på Biotopias hemsida - lyssna här: <http://www.biotopia.nu/74-radda-tornseglaren/>. På samma sida hittar du även tre filmklipp som handlar om hur man bygger och sätter upp en holk för tornseglare, och du får följa med oss när vi ringmärker tornseglare som häckat i en holk.

Sveriges första tornseglartorn – på en kulle i Röbo

Finns det inga hus kan man sätta upp ett torn eller ”tornseglarhotell”. Initierat av Biotopia invigde vi Uppsalas och Sveriges första tornseglartorn på en kulle i Röbo under Bioblitzten 18 maj 2019. Med stöd från Uppsala kommun och hjälp av Kåbo Snickeri, finns det nu 16 holkar under ett litet gemensamt tak.

Tornet restes av Kåbo snickeri. FOTO: DEBORA ARLT

Nya bostäder åt tornseglare

2019 inleddes ett första samarbete med en bostadsrättsförening för att sätta upp ett större antal holkar. I slutet av april, en kort tid innan de första tornseglarna kom tillbaka från Afrika, fick vi upp 27 holkar på några 4-våningshus i Brf Tomtebo, på Eksättravägen i Södra Gottsunda. Ordföranden Hannes Skarin hade hört talas om projektet och kontaktat oss. Det fanns redan några tornseglarbon på en del av husen, men inte alla hus har tillgängliga spalter. Nu har vi utökat antalet boplatser. Att det redan finns tornseglare i området hoppas vi ska underlätta för ungfåglar som letar efter boplatser att snabbare upptäcka de nya bostäderna.

Lasse Fröjdlund spikar upp en holk vid Stabby Prästgård (Uppsala). FOTO: ROLAND LAINE

Tornseglarna i Högby

Sommaren 2018 köpte vi en holkkamera – så att vi nu kan följa häckningsbestyren hos ett par tornseglare i en holk på ett hus i Högby utanför Uppsala. I en av Biotopias filmer (se sid 19) kan du följa när vi ringmärker de vuxna fåglarna och deras två ungar sommaren 2018. I maj 2019 återvände paret till sin holk i Högby – i år la de tre ägg (tornseglare lägger ofta två ägg, ibland blir det tre) och de lyckades föda upp alla tre ungar. På Biotopias hemsida kan du läsa om vad som händer i holken och titta på ett par filmer inspelade med en holkkamera.

Montering av holkar där det finns bra platser med fri inflygning och skydd från sol och regn under takfoten - längst uppe på ett av 4-våningshusen på Eksättravägen. FOTO: DEBORA ARLT

Mer biologisk mångfald på Campus Ultuna

På Campus Ultuna pågår satsningar för att öka den biologiska mångfalden. På det centrala torget finns till exempel en anlagd torräng istället för en välklippt gräsmatta och UOF har under 2019 varit med och satt upp holkar för en rad olika fågelarter, inklusive tornseglare.

I samarbete med SLU sattes det upp ett antal holkar på "Logen" intill kunskapsträdgården på campus Ultuna. FOTO: DEBORA ARLT

Tornseglarprojektet får LONA-stöd under 2018–2020, och för en del av medlen köper vi tornseglarholkar. Tornseglarprojektet erbjuder holkarna till intresserade - för att uppmuntra och initiera holkuppsättningar. Flera holkar sattes upp på: bland annat en gård vid Enköping, och ett par villor i Sävja (Uppsala) och Gunsta. Dessutom var det några som byggde tornseglarholkar på Biotopias holkbbyggarkväll i mars och på Bioblitzten i maj, och satte upp dessa på lämplig plats. Är du intresserad att montera holkar på din villa, eller tror att din bostadsrättsförening skulle vara intresserad - kontakta oss gärna! Skriv till info.uof@gmail.com eller Debora.Arlt@slu.se.